

Biografie:

Havank, een Nederlandse schrijver, is het pseudoniem van Hendrikus Frederikus (Hans) van der Kallen (Leeuwarden, 19 februari 1904 - Leeuwarden, 22 juni 1964). Havank had al vroeg de ambitie schrijver te worden. Charles Nypels, de legendarische boekdrukker, raadde hem omstreeks 1932 aan zijn heil in Amsterdam te zoeken en daar contact te leggen met andere schrijvers en kunstenaars. In Amsterdam schreef hij zijn eerste boek, *Het mysterie van St. Eustache*, dat hij in 1934 aanbood aan de Utrechtse uitgever Bruna, die het in eerste instantie terugzond maar in 1935, na het overlijden van zijn auteur Ivans (Jacob van Schevichaven), wel wilde uitgeven. Anton van Duinkerken deed hem het pseudoniem Havank aan de hand, naar analogie van dat van Ivans. (H van K werd Havank). Het was het begin van een lange samenwerking met Bruna voor wie hij dertig zeer populaire misdaadromans zou schrijven, meestal met als hoofdpersoon Charles C.M. Carlier alias *De Schaduw*. In de boeken tot en met *Polka Mazurka* is Bruno Silvère nog de belangrijkste figuur, al wordt de rol van *De Schaduw* wel vrij snel groter. De vroege romans lijken nog beïnvloed door Edgar Wallace. Voor Bruna vertaalde Havank een kleine veertig *The Saint*-boeken van Leslie Charteris en andere misdaadromans, o.a. van R.A.J. Walling, E. Phillips Oppenheim, Raymond Chandler en Sydney Horler. Ook vertaalde hij onder eigen naam twee Franse romans, van Christine Arnothy en Eveline Mahyère. Alle romans en veel van zijn vertalingen werden als pockets in de *Zwarte Beertjes*-reeks van uitgeverij AW Bruna & Zn. uitgegeven met door Dick Bruna verzorgde omslagen. In grote oplagen: bij zijn overlijden werd het aantal verkochte boeken geschat op meer dan zes miljoen. Rond 1980 begon de belangstelling voor zijn werk te tanen. Havank heeft een wat zwervend bestaan geleid. In Nederland woonde hij in verschillende plaatsen. Voor de oorlog al verbleef hij een tijdlang in Parijs. Vanuit Frankrijk zond hij in het voorjaar van 1940 zijn nieuwe roman *De Schaduw* griipt innaar Bruna. De uitgever, beducht voor inbeslagname door de bezetter, schrapte elk anti-Duits element voordat het manuscript naar de drukker ging. In 1949 verscheen het boek voor het eerst in zijn oorspronkelijke opzet, maar in de *Zwarte Beertjes*-reeks herdrukte Bruna toch weer de "Deutschfreundliche" variant. In 1942 wist Havank via Portugal te ontkomen naar Londen waar hij Cynthia Vickers (1907-1986) leerde kennen met

wie hij in 1946 trouwde. Na een korte periode in Heemstede vertrok het paar naar Cagnes-sur-Mer. Later woonden ze nog op Palma de Mallorca. Het huwelijk liep slecht en Cynthia ging in 1955 definitief terug naar Londen. In 1957, na in een Utrechts ziekenhuis hersteld te zijn van een ongelukkige valpartij op Mallorca, vestigde Havank zich in Zuid-Engeland. Hij scheidde niet van Cynthia en zocht haar regelmatig op. Havank keerde in 1963 terug naar Leeuwarden waar hij een kamer betrok in het - later afgebroken - Hotel Amicitia, dat op enkele tientallen meters van zijn geboortehuis lag. Havank overleed in zijn kamer in Amicitia in de late namiddag van 22 juni 1964. Op 26 juni werd hij begraven op de katholieke begraafplaats aan de Harlingerstraatweg. Havank citeerde in zijn boeken regelmatig uit de Bijbel maar was ook zeer belesen in de Nederlandse, Engelse, Franse en Duitse literatuur, waarvan de invloeden door zijn hele werk heen zichtbaar blijven. Volgens zijn biograaf J.P.M. Passage was hij "als kind van zijn tijd en van de gymnasiale cultuur in de jaren twintig en dertig (...) een traditioneel auteur in de beste zin van het woord: zijn werk weerspiegelt de West-Europese beschaving en het tijdloze belang ervan, zoals de ontwikkelde individualist in zijn milieu dat zag." Zijn graf, dat lang zonder steen gebleven is, wordt beheerd door de Stichting Mateor, waarvan de donateurs jaarlijks rond zijn sterfdag in Leeuwarden bijeenkomen en de schrijver een bloemenhulde brengen. Aan zijn geboortehuis aan de Wirdumerdijk 41, is een bronzen gedenkplaat aangebracht. Deze gedenkplaat is gemaakt door de Leeuwarder beeldhouwer Ben van der Geest. In de Reigerstraat, ook in Leeuwarden, herinnert een vignet van de Schaduw, naar ontwerp van Dick Bruna, aan de schrijver. In het door Havank veel bezochte Dekemastate in Jelsum staat een vitrine met een permanente expositie van Havanks boeken. Naar Havanks romanfiguur De Schaduw werd in 1997 een literaire prijs genoemd, de Schaduwprijs. Sinds maart 2009 is een portret van Havank opgenomen op een van de plafondplaten die de entree van het Leeuwarder stadhuis sieren. De Nederlandse politie noemde in 1989 haar vingerafdrukkenherkenningssysteem naar de schrijver. Van een zestal romans is door de NCRV een hoorspelbewerking gemaakt. Onder het pseudoniem Danier verstript de Nederlandse tekenaar Daan Jippes de avonturen van De Schaduw. In 2006 is een eerste verhaal, Hoofden op hol in boekvorm verschenen. Dit album is in 2009 in Frankrijk uitgebracht als Casse-tête. In 2009 is een tweede stripalbum verschenen: De Schaduw op de Tast, welke is voorgepubliceerd in stripblad Eppo.

Publicaties:

Als Auteur (onder pseudoniem)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

8

Im memoriam de Schaduw (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

13

Polka mazurka (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

77

De Schaduw en Co. (Verhalenbundel)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

85

Lijk halfstok (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

87

Er klopt iets niet (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

88

Het probleem van de twee hulzen (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

89

Schaduw... waarom? of De stalen bruiloft (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

110

De man uit de verte (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

111

Hoofden op hol (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

112

De n.v. Meteor (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

138

Het spookslot aan de Loire (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

139

De cycloop (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

185

4 schaduwen en 1 spook (Verhalenbundel)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

227

Het mysterie van St.Eustache (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

228

Het raadsel van de drie gestalten (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

240

3 dartele doodgravers (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

241

De weduwe in de wilgen (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

275

Vier vreemde vrienden (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

276

De Schaduw grijpt in (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

299

De Schaduw is terug (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

300

Deurwaarders delirium (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

340

De verkavelde bruidegom (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

341

De zwarte pontifex (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

400

Het geheim van de 7de sleutel (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

401

Dodemans dollars (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

402

Spaanse pepers (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

423

De versierde bedstee (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

474

Cirkus Mikkenie (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

732

Caviaar en cocaine (-)

Havank

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

865

Menuet te middernacht (-)

Havank

Als Co-Auteur (onder pseudoniem)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

940

De erven Mateor (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

974

Mysterie op Mallorca (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1040

Schaduw achter tralies (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1181

Schaduw aan de Donau (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1239

Zes Schaduwen in de sneeuw (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1259

Schaduw's bedevaart (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1308

Grüss gott, Schaduw (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1347

De Schaduw en de Duitse dame (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1372

Schaduw op de heide (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1418

De Schaduw en de maagd (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1455

Schaduw's gesloten boek (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1476

Schaduw's medelijden (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1524

Schaduw op het kerkhof (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1546

De Schaduw en de zwarte hond (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1579

Schaduw-kwartet (Verhalenbundel)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1597

Hotel de Schaduw (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1616

Schaduw's scheve schaats (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1640

Kameraad Schaduw (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1662

De Schaduw en Jan van Beieren (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1706

Mary Christmas (Verhalenbundel)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1838

De schaduw en zijn schoonmoer (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

1983

Schots en Schaduw (-)

Zwarte Beertjes (Hoofdserie)

2128

Schaduw's goudmijn (-)

Verhalen

1579Schaduw-kwartet1Schaduw in de rally